

KRUŽNA STAZA – STAZAMA NAŠIH NONA

Description

Tip staze Turisti?ka staza

Ishodište Dvorac Frankopan Nova Kraljevica [STISNI ZA LOKACIJU](#)

Duljina 10,7 km

Težina Lagana

Opis staze Pješa?ka staza pruža prekrasan uvid u putove kojima su se nekada kretale naše none. Kre?e od dvorca Frankopan putem uz more u smjeru Bakarca. Staza je ozna?ena markacijama koje upu?uju na smjer kretanja te nije zahtjevna. Duljina staze je 10,7 kilometara i pogodna je za sve uzraste!

GPX trag [STISNI ZA GPX TRAG](#)

1. DVORAC FRANKOPAN

O najdavnijoj povijesti Kraljevice malo je zapisa. Poznato je da su najmo?niji srednjovjekovni gospodari ovoga kraja, knezovi Zrinski i Frankopani, imali u svom posjedu i Kraljevicu. Oni su u 17.st. izgradili dva feudalna dvorca. Oko 1650. godine sagra?en je i „Novigrad“, danas poznat me?u stanovništvom kao dvorac Frankopan koji svojom ljepotom i položajem iznad samoga mora pljeni pažnju ?ak i usputna prolaznika. Povijest dvorca zanimljiva jer i intrigantna budu?i da se upravo unutar njegovih zidina kovala poznata urota Zrinsko-Frankopanska. Nakon sloma urote i pogubljenja hrvatskih velikana dvorac je oplja?kan od strane carske vojske te tako od nekadašnjeg unutarnjeg bogatstva dvorca nije ostalo ništa. Prostor dvorca kroz vrijeme mijenjao je svoju namjenu i stanare, bio je vojarna, bolnica, tamnica, u njemu su živjeli i radili isusovci, bio je i prostor sa radionicama, u njemu je bila streljana, stanovi sa stanarima... Devedesetih godina grupa entuzijasta svra?a pozornost na važnost i ljepotu dvorca, u njemu se uprili?uju kulturni programi i pomalo se zapo?inje restauracija dvorca. Sada je u njemu restoran, galerija, turisti?ka zajednica, pjeva?ko društvo Zvijezda Danica, plesni prostori za Dance Queen, ure?en je prostor za muzejski postav posve?en brodogradnji i ribarstvu, planira se ure?enje Hrvatske ku?e vina.

2. HOTEL CAROVO

Villa Carovo bila je obiteljski objekt, modreno ure?ena, sa vlastitim vrtom i kupalištem pred vilom. Ovlašavala se kao mjesto za odmor u Kraljevici pred gotovo 100 godina, navode?i kako je smještena u

romanti?noj uvali na ulazu u bakarski zaljev, sa elektri?nim svjetlom, vodovodom u ku?i i barkom koja je na raspolaganju gostima. Kroz vrijeme mijenjali su se vlasnici, uglavnom je njezina namjena bila ugostiteljska.

3. ZATAKALE/ KLAONICA / GAJETANSKA GROTA

Zatakale/ Klaonica je pozicija na kojoj se nalazi lijepo zdanje koje se nalazi na poziciji uz more, na putu koji povezuje Kraljevicu i Bakarac, ispod Kavrani?a. Ova je ku?a bila po?etkom 20. stolje?a elektri?na centrala iz koje su strujom opskrbljivali hotel Liburnija izgra?en 1904. godine. Bila je tu i klaonica stoke, bliže našem vremenu prostor u kojem su bile smještene prostorije ronila?kog kluba u prizemlju i gestione na katu, danas je u njemu obrt za popravak kosilica i pila.

Gajetanska grota je velika kamena stijena koja izvire iz mora na kraju plaže Carovo. Legenda govori da je na toj stijeni ribe lovio Gaetano i po njemu je dobila ime, danas i oduvije mjesto je s kojega mladi ska?u u more, u zimskim danima na njoj se odmaraju i suše gnjurci.

4. TUNERE – BAKARAC

Lov na tune i lov pomo?u tunera postoji stolje?ima i kao takav se zadržao na isto?noj obali Jadrana. Pojam tunera u cijelosti se odnosi na sva sredstva i prostor na poziciji lova tune, ?ine ju straže, mreže, ribarske ku?ice, sjenice za odmor, porti?i i stražarnice. Tunolov je u prošlosti Bakarca imao istaknuti ekonomski zna?aj, ovdje su ribom zvali samo tunu, a ostale su se vrste nazivale svojim imenom.

Tijekom zadnjih godina restauriraju se neke pozicije sa stražama i postavljaju informativne plo?e sa objašnjenjima.

5. CRKVA SV. PETRA – BAKARAC

1906. godine na mjestu mjesne kapelice gradi se župna Crkva Sv. Petra Apostola.

6. CRKVA SV.TROJICE, STARO GROBLJE

Crkva Svetе Trojice nekada je bila župna crkva Bakarca i Dola, danas pripada župi Križi?e. Vrata crkve

otvaraju se tri puta godišnje, tijekom misnih slavlja : na dan Svetе Trojice, na Dan sv. Roka, te na blagdan Kraljice Presvete Krunice. Sagra?ena je možda i prije 14. stolje?a i to na putu koji je povezivao Hreljin s Bakarcem i Bakrom. Udaljena je od Bakarca 3 km, s desne strane teren se spušta strmo prema potoku. Taj dio još i danas nosi naziv Potok iako se radi o bujici vode koja se strmo spušta niz padinu i ulijeva u more na Bakarcu. O crkvi nisu nikada napravljena arheološka istraživanja, prema zvonu koje je izra?eno u 14. stolje?u i legendi pokraj ulaznih vrata u unutrašnjosti crkve piše da je zvono pripadalo crkvi Svetog Jurja na Hreljinu odakle je preneseno u ovu crkvu kada se Dol odvojio od Hreljina u 18. stolje?u. Pretpostavlja se da je naru?itelj izgradnje bila obitelj Frankopan. Crkva je jednobrodna, sa dva ulaza, bez tragova zidnog slikarsta, ima škropioniku i na vanjskom zidu za potrebe groblja. Iznutra je vrlo jednostavna, u apsidalnom dijelu je lavabo za potrebe liturgije, dekorirana ljudska glava iz koje istje?e voda. Originalno zvono iz ove se crkve ?uva u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu, novo je poklonila obitelj Rempeši? 1989 godine, iz Trsta, zvono je u zvoniku ali se rijetko oglašava.

Na travnatoj površini pokraj crkve mogu se vidjeti nadgrobni spomenici obitelji Švrljuga i Jakov?i?, a pedesetak metara dalje na putu prema Križi?u nalazi se strao groblje. Ulazna vrata groblja u nekoliko su navrata restaurirana ali je groblje zaraslo u šikaru. ?itav bi prostor trebalo istražiti i zaštititi.

7. VIADUKT

Izgradnja viadukta kod Križi?a jest u prometnom smislu rješenje kojim se obilazi mjesto, otvara mo?nost bržeg dolaska iz unutrašnjosti do mora ali zna?i i oduzimanje putniku prolazniku uživanje i draž upoznavanja manjih mesta u zale?u primorja koja su nekada upravo živjela od te prometne komunikacije. Naime, Križi?e je i dobilo ime po polo?aju na sjecištu puteva koji vode s jedne strane

---

prema vinodolskoj dolini, s druge prema otoku Krku i Kraljevici, s tre?e u pravcu Gorskoga kotara ili pak u pravcu Hreljina prema Bakru i Rijeci. Takvo je Križi?e u razdoblju izme?u 1920. i 1940. godine imalo preko 40 poduzetni?kih objekata.

8. MRTVA?EV PUT,,MRTVA?KI PUT“

U davnim vremenima pokojnike su iz Kraljevice sahranjivali na Hreljinu, na Gradini. Mrtva?ki bi lijes privezali za duga?ki kolac i dvojica bi ga u povorci nosila uzbrdicom prema Gradini. To je bilo u vrlo stara vremena, kasnije, to?nije do 1796. godine zakapali su se na groblju dolanske kapelanije, kod crkve Sv. Trojice, od 1796. Kraljevi?ani svoje posljedne po?ivalište nalaze na groblju u Kraljevici. Još se danas ?uje za naziv „Mrtva?ki put“ uski i zarašteni, strmi puteljak koji vodi sa ceste iz Medomišljine u Gubac, a od tuda na Sv. Trojicu.

9. VRH, MIŽOLOVO

Kako su i ovi naši krajevi bili zahva?eni Napolenovom vojskom, iz tih vremena s po?etka 19. stolje?a ostala su djela i pri?e. Mižolov je tako prema jednoj pri?i dobilo ime po francuskom vojniku koji je zalutao kada su Francuzi odavde bježali, i BANJ ponavljao mi solo (ja sam sam).

10. KAŠTEL ZRINSKI

Kaštel Zrinski ili Stari grad nalazi se u samom središtu grada sagra?en je u ½ 17. stolje?a o ?emu nam svjedo?i izra?en grb obitelji Zrinski na grli?u šterne u donjem dijelu kaštela. Kaštel ima dva dijela,

gornji, prostraniji, izlazom je povezan sa centrom grada, s vanjske je strane pretvoren u stambeno-trgova?ki blok, preinakama izvorne gradnje koja je stilom ranobarokna, prostor je izgubio klju?ne odrednice identiteta. U gornjem kaštelu šterna je podignuta u 2/2 18. stolje?a za potrebe opskrbe pitkom vodom. Uokolo je ?itav niz manjih prostorija koje su kroz vrijeme mijenjale namjenu i stanare, to su mahom skladišni prostori, prostor sa kinoopremom, bila je tu smještena posada u vrijeme gradnje fregata, kasnije razni obrtnici, radnici, ?asnici, bila je tu i konjušnica, to?ionica mjesnog ugostiteljskog poduze?a, ljetno i zimsko kino. Tijekom ove godine dovršeno je ure?enje gornjeg kaštela, ponovo je poplo?eno kamenom i sada je u atriju sve prilago?eno za postavljanje pozornice i mnoštvo stolica za ljetne priredbe i sve druge namjene.

U donjem ili malom kaštelu ambijent je sasvim druga?iji, komorniji, zatvoreniji, tu je grli? stare šterne, atrij je okružen prostorima za stanovanje, župnim stanom i ulazom u sakristiju. Na ovaj je prostor nadogra?ena crkva svetog Nikole biskupa.

Oba su prostora prili?no stradala u savezni?kom bombardiranju 1945. godine.

11. KIP SVETOG NIKOLE

Podru?je Kraljevice oduvijek je bilo poznato po pomorcima, pa je 2008. godine akademski je slikar Josip Dimini? izradio kip ovog zna?ajnog svetca. Kip je postavljen ispred ulaza u župnu crkvu Svetog Nikole. Kip ima posebno mjesto u srcima lokalnog stanovništa, a posjetiocima daje dašak mira i ljestvite.

12. BRODOGRADILIŠTE KRALJEVICA

Brodogradilište Kraljevica osnovao je 1729. godine car Karlo VI. Ono je kolijevka industrijalizacije i razvoja gospodarstva Hrvatske, te stoga s pravom nosi epitet prvog brodogradilišta na isto?noj obali Jadranskog mora, u Hrvatskoj.

Kroz gotovo tristo godina postojanja, brodogradilište Kraljevica je prolazilo kroz mnoge krize i iskušenja, ali je opstalo zahvaljuju?i svojim djelatnicima, osiguravaju?i im posao i život, dok je gradu Kraljevici i ostalim stanovnicima osiguralo ekonomski razvoj i napredak.

13. SKALE MONSINJORA LIKOVI?A

U ?ast pokojnom župniku, mons. Miji Likovi?u, Kraljevi?ani su, na inicijativu Župnog pastoralnog vije?a 2020. godine, imenovali skale koje povezuju prostor ispred crkve Sv. Nikole i kraljevi?ku rivu njegovim imenom. Župnik je u Kraljevici služio 45 godina, dobitnik je nagrade za životno djelo Grada Kraljevice, a generacije vjernika pamte ga kao posve?enog pastira, skromnog, brižnog i poniznog, na usluzi svojim vjernicima.